

บทบาทการเป็นผู้นำทางการเมืองของวันมูหะมัดนอร์ มะทา ในการเมืองไทย

Political Role of Wanmuhamadnoor Matha in Thai Politics

ต่วนอิสกันดาร์ ดาโต๊ะมุลียอ

Tuan Iskandar Dato'Mulia

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding Author, Email: tuan_iskandar@outlook.com

Received: 2024-10-15; Revised: 2024-11-15; Accepted: 2024-11-19

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องบทบาทการเป็นผู้นำทางการเมืองของวันมูหะมัดนอร์ มะทาในการเมืองไทยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพโดยสัมภาษณ์เชิงลึกแบบเฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาภูมิหลังและชีวประวัติของวันมูหะมัดนอร์ มะทา 2. เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของวันมูหะมัดนอร์ มะทา และ 3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมบทบาททางการเมืองและความเป็นผู้นำตลอดจนการผลักดันนโยบายสาธารณะที่สำคัญในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของวันมูหะมัดนอร์ มะทา ได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ทฤษฎีแนวคิด ที่เกี่ยวข้องดังนี้ แนวคิดเกี่ยวกับชีวประวัติ การกล่อมเกลาก่อนทางการเมือง แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท แนวคิดเกี่ยวกับการขัดเกลาก่อนทางการเมือง แนวคิดว่าด้วยผู้นำทางการเมือง แนวคิดผู้นำทางการเมืองในอิสลาม แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะในหลักการศาสนาอิสลาม

ผลการวิจัยพบว่าวันมูหะมัดนอร์ มะทา เกิดในตระกูลชนชั้นนำทางศาสนาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่นับถือศาสนาอิสลามเป็นชนส่วนใหญ่ ได้รับการศึกษาที่ดีจากสถาบันการศึกษาชั้นนำของประเทศ ความเป็นผู้นำทางการเมืองของวันมูหะมัดนอร์ มะทา มีปัจจัยสำคัญมาจากการยึดมั่นในหลักการศาสนาอิสลามอย่างเคร่งครัด การได้รับความไว้วางใจอย่างสูงจากผู้นำทางการเมืองร่วมสมัย การได้รับการเกื้อหนุนและสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากประชาชน อันสะท้อนถึงบทบาทการเป็นผู้นำทางการเมืองของวันมูหะมัดนอร์ มะทาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อสังคมมุสลิมและสังคมไทย เพราะสังคมไทยเป็นสังคมประชาธิปไตยที่ยึดโยงกับอำนาจประชาชน

คำสำคัญ: วันมูหะมัดนอร์ มะทา, นักการเมือง, นักการเมืองไทยมุสลิม, ผู้นำทางการเมือง

Abstract

Research article on the role of political leadership of Wan Muhammad Noor Matha in Thai Politics uses qualitative research with specific in-depth interviews with key informants have a purpose 1. To study the background and biography of Wan Muhammad Noor Matha. 2. To study the political role of Wan Muhammad Noor Matha, and 3. To study the factors that promote political roles and leadership. as well as pushing for important public policies in the three southern border provinces of Thailand of Muhammad Noor Matha. Data were analyzed using related theories and concepts as follows. biographical concept political socialization role concept The concept of socialization The concept of political leadership Concept of political leadership in Islam Concepts about public policy in Islamic principles.

The research found that Wan Muhammad Noor Matha was born into a family of religious elites in the three southern border provinces where Islam is the majority. Receive a good education from the country's leading educational institutions. Wan Muhammad Noor Matha's political leadership is based on strict adherence to Islamic principles. being highly trusted by contemporary political leaders Receiving continuous support from the people which reflects Wan Muhammad Noor's role as political leader Mata is extremely important to Muslim society and Thai society. Because Thai society is a democratic society that is based on the power of the people.

Keywords: Wan Muhamad Noor Matha, Politician, Thai Muslim Politician, Political leader

บทนำ

การศึกษาถึงบทบาททางการเมืองของผู้นำทางการเมืองนั้นเป็นการศึกษาทางรัฐศาสตร์ที่ให้ความสำคัญถึงความเป็นมา แนวคิด พฤติกรรม วิสัยทัศน์ ทักษะ ทิศนคติ การตัดสินใจทางการเมืองและการดำรงอยู่ในทางการเมืองของบุคคลเป็นสำคัญ โดยนับบุคคลที่ศึกษาเป็นหน่วยหนึ่งในการวิเคราะห์ การศึกษาในบทบาททางการเมืองนี้จะช่วยให้เราได้เข้าใจถึงสภาพแวดล้อมและเหตุการณ์ทางการเมืองอื่น ๆ เช่น ระบบการเมือง วัฒนธรรมการเมือง โครงสร้างทางการเมือง และยังสามารถต่อยอดเสริมความเข้าใจในประวัติศาสตร์การเมืองได้ดียิ่งขึ้น ผู้นำทางการเมืองถือเป็นลักษณะทางสังคมด้วย เพราะการที่บุคคลใดสามารถก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้นำนั้นต้องเกิดจากปัจจัยหลายอย่าง เช่น วงศ์ตระกูล การศึกษา ความสามารถเฉพาะตัว อุบัติเหตุทางประวัติศาสตร์ สถานการณ์ แต่ปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงนั้น คือปัจจัยทางสังคม ซึ่งรวมถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและการเมือง หรือแม้แต่การยอมรับโดยบรรดาชนชั้นข้า (ยศ สันตสมบัติ, 2533)

ทุกสังคม ชุมชน ชาติ มีผลจากการรวมกลุ่มกันของบรรดาผู้คน ซึ่งแน่นอนว่าจะต้องมีผู้นำที่ใช้อำนาจปกครองและระบอบในการปกครองและการบริหาร เช่นเดียวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยอันมีที่มาของบรรดาอาณาจักรที่ก่อพัฒนาการอันยาวนานนับตั้งแต่สุโขทัย กรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี เรื่อยมาถึงกรุงรัตนโกสินทร์ หรือสยามประเทศ ที่ก่อร่างสร้างเป็นชาติไทยตามการเปลี่ยนแปลงและการจัดระเบียบโลกในแต่ละสมัย มีหลักฐานบ่งชี้มากมายถึงการสร้างชาติอันมีกลุ่มชนชาวมุสลิมได้แสดงบทบาทในการรับผิดชอบกิจการบริหารบ้านเมือง นับตั้งแต่สุโขทัยที่มุสลิมโดยเฉพาะหัวเมืองทางใต้ที่ได้อยู่ในฐานะพสกนิกรประเทศราชของสุโขทัย ในสมัยกรุงศรีอยุธยา เช่น การมีทหารกองอาสาจาก หลวงศรียศ ที่มีอำนาจเป็นถึงเจ้าพระยามหาเสนาบดี สมุหนายกว่าการมหาดไทย ในรัชสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ เป็นต้น ในสมัยกรุงธนบุรี มีพระยาราชวังสัน (หวัง) พระยาชลบุรี (หมัด) ซึ่งเป็นขุนนางมุสลิมสองท่านสำคัญในรัชสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์มีขุนนางมุสลิมมากมายเช่น เจ้าพระยามหาเสนาบดี ออกพระศรียศ พระยาจักรี พระยาจุฬาราชมนตรี พระยาเอกะหมัดรัตนราชเศรษฐี เจ้าพระยาบวรราชนายก ศรีต่วน พระยาพิพัฒน์โกษา พระยาแก้วไกรพิชัย เจ้าจอมมารดาเรียบหรือสมเด็จพระศรีสุลาลัย พระสนมเอกในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ซึ่งเป็นพระบรมราชชนนีพระพันปีหลวงในพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 เป็นต้น (อาลี เสือสมิง, 2546)

24 มิถุนายน พ.ศ. 24875 ประเทศสยามได้เปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีพัฒนาการทางประชาธิปไตยในการดำเนินการทางการเมืองการปกครองและการบริหารประเทศในกาลต่อมา จุดเปลี่ยนครั้งสำคัญนี้ได้สร้างบุคคลที่มีอิทธิพล บทบาทในทางการเมืองมากมาย และด้วยระบอบนี้การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการสำคัญในการ

ได้มาซึ่งอำนาจอันชอบธรรม แม้ว่าความจริงทางประวัติศาสตร์การเมืองไทยจะถูกบันทึกไว้ด้วยเหตุการณ์รัฐประหารมากมาย แต่ทุกฝ่ายไม่ปฏิเสธถึงการได้มาซึ่งอำนาจโดยชอบธรรมจากประชาชนผ่านการเลือกตั้ง ดังนั้นผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งจึงถือเป็นผู้มีอิทธิพลทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนอย่างต่อเนื่องก็ถือเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลทางการเมืองสูง มีบารมีทางสังคม ได้รับความไว้วางใจและความชอบธรรมจากประชาชนในการเข้าไปใช้อำนาจ (Pakeerut, 1999) อันถือเป็นส่วนสำคัญยิ่งในหลักการประชาธิปไตย

ประเทศไทยมีประชากรที่นับถือพุทธศาสนาเป็นชนส่วนใหญ่มากถึงร้อยละ 94.6 รองลงมาเป็นประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามที่ร้อยละ 4.2 (ศูนย์ข้อมูลกลางด้านศาสนา, 2564) เมื่อทราบถึงตัวเลขดังกล่าว ย่อมสันนิษฐานได้ไม่ยากว่าตำแหน่งสำคัญในการบริหารราชการแผ่นดินนั้น ชาวมุสลิมมีสัดส่วนน้อยมากในการมีส่วนร่วมในการบริหารบ้านเมือง ซึ่งหากมองในประวัติศาสตร์การเมืองไทยภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง มีมุสลิมจำนวนไม่น้อยที่ได้รับความไว้วางใจในการบริหารราชการแผ่นดิน เช่น นายเจ๊ะอับดุลลาห์ หลังปูเต๊ะ (พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี, 2500) นายสิดดิก สารีฟ (พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี, 2513) นายเล็ก นานา (พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี, 2513) นายเด่น โต๊ะมีนา (พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี, 2533) นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ (พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี, 2535) นายอารีเพ็ญ อุตรสินธุ์ (พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี, 2540) นายอารีย์ วงศ์อารยะ (พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี, 2549) พลเอกสนธิ บุญยรัตกลิน (พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี, 2550) นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์ (พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี, 2562) นายชาดา ไทยเศรษฐ์ (พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี, 2566) แต่นักการเมืองมุสลิมและนักการเมืองเชื้อสายมลายูที่โดดเด่นและได้รับตำแหน่งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติมากที่สุดในประวัติศาสตร์การเมืองไทยย่อมหนีไม่พ้น วันมูหะมัดนอร์ มะทา

วันมูหะมัดนอร์ มะทา เกิดเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2487 เป็นอดีตข้าราชการครูที่ผันตนเองมาเป็นนักการเมืองในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากถึง 11 สมัย และการได้รับหน้าที่ในฝ่ายบริหารทั้งที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ตำแหน่งรัฐมนตรีรวม 6 ตำแหน่งตลอดจนการได้เป็นประธานรัฐสภา ประมุขฝ่ายนิติบัญญัติ 2 สมัย จึงทำให้วันมูหะมัดนอร์ มะทามีบทบาทสำคัญยิ่งในทางการเมืองไทย

จากการทบทวนข้อมูลทางการเมือง วรรณกรรม และเหตุผลข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาและวิเคราะห์ถึงบทบาทการเป็นผู้นำทางการเมืองของวันมูหะมัดนอร์ มะทา ว่ามีชีวประวัติที่อย่างไร มีลักษณะในการเข้าสู่อำนาจ รักษาความต่อเนื่องในทางการเมืองอย่างไร และมีทัศนคติตลอดจนการผลักดันนโยบายสาธารณะเมื่ออยู่ในตำแหน่งสำคัญในทางการเมืองเป็นเช่นใดบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภูมิหลังและชีวประวัติของวันมูหะมัดนอร์ มะทา
2. เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของวันมูหะมัดนอร์ มะทา
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมบทบาททางการเมืองและความเป็นผู้นำตลอดจนการผลักดันนโยบายสาธารณะที่สำคัญในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของวันมูหะมัดนอร์ มะทา

บททวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับชีวประวัติ

ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ (2528) เสนอว่าการศึกษาผู้นำทางการเมืองเชิงชีวประวัติ หมายถึงการนำเอาชีวประวัติของบุคคลที่เป็นผู้นำทางการเมืองมาทำการศึกษาโดยใช้เครื่องมือทางทฤษฎีต่าง ๆ กำหนดเป็นกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งการศึกษานี้สามารถทำได้ทั้งการศึกษาผ่าน “อัตชีวประวัติ” ซึ่งเขียนขึ้นโดยตัวผู้นำเองหรือผ่าน “ชีวประวัติ” ที่ถูกเขียนขึ้นโดยผู้อื่นอีกทีหนึ่งก็ได้

สมศรี สุกมณีนันท์ (2541) ได้กล่าวถึงการเขียนชีวประวัติบุคคลว่า “ชีวิตคนคนหนึ่งเปรียบเสมือนห้องสมุดชีวิตขนาดใหญ่ที่เก็บเรื่องราวต่าง ๆ ไว้มากมาย แต่ละคนได้พบประสบสิ่งที่แตกต่างกัน บางคนต้องดิ้นรนต่อสู้กับอุปสรรคขวากหนามนานับประการ บางครั้งประสบผลสำเร็จ บางครั้งอาจล้มเหลว บางคนอาจมีชีวิตราบเรียบ แต่ก็มิใช่ไร้ค่าไร้ความหมาย การ “อ่านชีวิต” ของผู้อื่นจากงานเขียนแนวอัตชีวประวัติ หรือชีวประวัติจึงมีคุณค่า เพราะจะได้รับความรู้ แรงบันดาลใจ และทัศนคติใหม่ที่อาจนำมาใช้กับชีวิตตนเอง สรุปได้ว่าการศึกษาบทบาทการเป็นผู้นำทางการเมืองของวันมูหะมัดนอร์ มะทา นั้นจำต้องอาศัยการศึกษาเกี่ยวกับชีวประวัติอันจะแสดงให้เห็นถึงความเป็นมา ความเป็นตัวตน ทัศนคติ แรงบันดาลใจ แนวคิด การตัดสินใจของวันมูหะมัดนอร์ มะทาอย่างลึกซึ้ง

2. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท

สมใจ ลักษณะ (2542) ให้ความหมายถึงบทบาทว่าเป็นพฤติกรรมของผู้ได้รับหน้าที่หรือสถานะใด ๆ ในกลุ่ม ซึ่งจะมีรูปแบบแตกต่างกันไปตามหน้าที่รับผิดชอบ บทบาทนี้อาจมีรูปแบบเป็นทางการตามกฎระเบียบของกลุ่มที่จะกำหนดสิ่งที่บุคคลแต่ละบุคคลดำรงตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ ที่จะต้องตัดสินใจ ปฏิบัติกิจกรรมทั้งในส่วนของตนเองและส่วนที่จะต้องสัมพันธ์กับผู้อื่นที่มีหน้าที่อื่น ๆ ในกลุ่ม และอาจจะมีรูปแบบไม่เป็นทางการอันเป็นที่คาดหวังของสมาชิกในกลุ่มที่มุ่งหวังให้ผู้มีหน้าที่หนึ่ง ๆ ต้องปฏิบัติเช่นใดบ้าง

สมคิด เพ็งอุดม (2535) อธิบายว่าบทบาทหมายถึงการปฏิบัติของผู้ที่ถูกกำหนดด้วยสถานะหรือตำแหน่ง ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าตำแหน่งและบทบาทจะเป็นของคู่กัน ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ยกตัวอย่างสองด้านของเหรียญ หากด้านหนึ่งเป็นบทบาทอีกด้านหนึ่งของเหรียญก็คือตำแหน่ง สรุปได้ว่าการดำรงตำแหน่งทางการเมืองของวันมูหะมัดนอร์ มะทานั้นจะแสดงให้เห็นถึงบทบาทและการแสดงออกในทางการเมืองว่าเป็นเช่นไร มีกิจกรรมทางการเมืองที่มักผลักดันนโยบายสาธารณะอันสอดคล้องกับหลักการอิสลาม เช่น การผลักดันให้มีการอนุญาตให้สตรีมุสลิมสามารถสวมฮิญาบในการทำเอกสารราชการได้ การเป็นอะมีรุลฮัจญ์ในนามตัวแทนรัฐไทย เป็นต้น

3. แนวคิดเกี่ยวกับการขัดเกลาทางสังคม

การขัดเกลาทางสังคม (Socialization) หรือ การกล่อมเกลาทางสังคม หมายถึง กระบวนการในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทัศนคติ อุดมการณ์ บุคลิกภาพของสมาชิกสังคม ซึ่งเป็นไปทั้งทางตรง และทางอ้อม โดยผ่านตัวแทนของสังคม (Agent) เช่น ครอบครัว สถานศึกษา กลุ่มเพื่อน สถานที่ทำงาน และองค์กรทางสังคมต่าง ๆ สอดคล้องกับบทสรุปที่ว่า “ผู้นำย่อมเป็นผลิตผลของสังคม วัฒนธรรม พลังทางประวัติศาสตร์ ภาวะวิสัยแห่งยุคสมัยที่ผ่านเหล่านี้นับได้ทั้งสิ้น ตลอดจนประสบการณ์ส่วนตัว ที่ร่วมกันหล่อหลอมโลกทัศน์ ความเชื่อ และแนวความคิดทางการเมืองที่พัฒนาขึ้นในเวลาต่อมา” (ยศ สันตสมบัติ, 2533) ในสถาบันครอบครัวนั้นวันมูหะมัดนอร์ มะทา เกิดในตระกูลชนชั้นนำในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันมีมุสลิมเป็นชนส่วนใหญ่ในสังคม จึงได้รับการกล่อมเกลาทางสังคมผ่านสถาบันครอบครัวที่เป็นชนชั้นนำ ได้รับการศึกษาผ่านสถาบันการศึกษาที่ล้วนแล้วแต่เป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำของประเทศ ซึ่งมีส่วนอย่างมากในการหล่อหลอมความเป็นตัวตน ความคิดความอ่าน ทัศนคติ ต่อการมองสังคม อันเป็นส่วนสำคัญในรากฐานแรงบันดาลใจที่ทำให้สนใจความเป็นไปของสังคมและด้านการเมือง

4. แนวคิดด้วยผู้นำทางการเมือง

Teard (1935) ศึกษาคุณสมบัติของผู้นำและได้สรุปถึงการเป็นผู้นำที่ดีมา 10 ข้อซึ่งผู้วิจัยได้สรุปดังต่อไปนี้ (1) ต้องมีจิตใจที่แกร่งกล้า การอยู่ในเวทีการเมืองย่อมถูกครหาในหลายแง่มุม วันมูหะมัดนอร์ มะทา มีความแกร่งกล้าในการเผชิญหน้ากับปัญหา เช่นในกรณีถูกยื่นถอดถอนต่อ ป.ป.ช. การถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจ เป็นต้น (2) มีความรู้ซึ่งถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ซึ่งวันมูหะมัดนอร์ มะทา ได้นำทั้งกลุ่มวะฮ์ดะห์พรรคประชาชาติ ในการทางการเมืองจนเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นที่ประจักษ์ (3) มีความกระตือรือร้นมานะ เห็นได้จากการทางการเมืองที่ยัน ต่อเนื่องจนนำมาสู่การยอมรับในผลงานของสังคม (4) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี วันมูหะมัดนอร์ มะทา มีมิตรทางการเมืองมาก ประชาชนรักและนิยม (5) มีความน่าเชื่อถือ การได้รับตำแหน่งสำคัญทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง สะท้อนความน่าเชื่อถือต่อท่านจากบรรดาผู้นำทางการเมืองร่วมสมัย (6) มีความเชี่ยวชาญอย่างหนึ่งเป็นพิเศษ มีความชัดเจนในหลักการ ยึดมั่นในกฎ สามารถบริหารคนจนบรรลุเป้าหมายได้ เช่นการบริหารกระทรวงคมนาคม มีผลงานเด่นเช่นการก่อสร้างท่าอากาศยานสุวรรณภูมิจนเสร็จ กระทรวงมหาดไทยที่มีผลงานเด่นเช่นการปราบปรามยาเสพติด (7) มีความกล้าตัดสินใจ เช่นการตัดสินใจลาออกจากราชการที่มั่นคงเข้าสู่เวทีการเมืองที่มีความผันผวนสูง (8) มีปัญญา เฉลียวฉลาด สะท้อนได้จากวิกฤตการเมือง จนนำมาสู่การหาทางออกทางการเมือง เช่นกรณีการเสนอชื่อชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรีในปี พ.ศ. 2540 (9) มีความสามารถในการถ่ายทอด วันมูหะมัดนอร์ มะทา เป็นนักปราศรัยทางการเมืองที่เก่ง สามารถอธิบายเรื่องการเมืองให้ประชาชนเข้าใจได้โดยง่าย (10) มีบารมี ผู้อื่นเชื่อมั่น ซึ่งสะท้อนผ่านในการเข้าดำรงตำแหน่งประธานรัฐสภาทั้ง 2 สมัย

จากการทบทวนทฤษฎีและแนวความคิดทั้งหมด สรุปได้ว่าวันมูหะมัดนอร์ มะทา เป็นผู้นำทางการเมืองที่มีบทบาทสูงในการเมืองไทย ได้รับการกล่อมเกลามาจากครอบครัวชนชั้นนำของสังคมที่ยึดมั่นในหลักการศาสนาอิสลาม ได้รับการศึกษาจากสถาบันชั้นนำของประเทศ เช่น อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจนสำเร็จปริญญาโท มีความเป็นผู้นำสูงนับตั้งแต่เยาว์วัยโดยได้มีบทบาทเป็นผู้นำเสมอมา

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงบทบาทการเป็นผู้นำทางการเมืองของวันมูหะมัดนอร์ มะทา ซึ่งจะต้องอาศัยข้อมูล ประสพการณ์ตรงของผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ตลอดจนชีวประวัติ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาในรูปแบบอัตชีวประวัติผ่านเรื่องเล่าประสบการณ์ชีวิต (Biographical Study) ทำการศึกษาผ่านเอกสาร และผ่านการสัมภาษณ์บุคคลผู้แวดล้อมของวันมูหะมัดนอร์ มะทาและในทางการเมือง โดยข้อมูลทางเอกสารได้จำแนกเป็น 2 ประเภททั้งเอกสารขั้นต้น เช่น เอกสาร รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ราชกิจจานุเบกษา หนังสือพิมพ์ รวมไปถึงวิทัศน์การปราศรัย การสัมภาษณ์ ฯลฯ และเอกสารชั้นรองเช่น ดุษฎีนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หนังสือ บทความ จุลสารต่าง ๆ หรือวิทัศน์สารคดีที่เกี่ยวข้อง

ในการสัมภาษณ์จะเลือกเป็น 2 วิธีคือ (1) Purposive Selection การคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามวัตถุประสงค์การวิจัย และ (2) Snowball Selection การคัดเลือกแบบลูกโซ่ คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลโดยการแนะนำของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ที่ระบุกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนในการวิจัย

การวิเคราะห์เนื้อหาสาระเป็นการศึกษาที่ไม่ได้อาศัยการทดลอง โดยการรวบรวมข้อมูลตามสภาพการณ์ที่ดำเนินอยู่ โดยไม่กระตุ้นหรือจัดกิจกรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ทั้งนี้ใช้การเก็บข้อมูลในคราวเดียว (One-Shot Case Study)

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยใช้เกณฑ์ผู้ให้ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนั้นผู้ให้ข้อมูลจะต้องเป็นผู้ที่แวดล้อมคุ้นเคยใกล้ชิดกับวันมูหะมัดนอร์ มะทา ทั้งในทางการเมืองและรู้ความเป็นไปของ

วันมูหะมัดนอร์ มะทาในทางการเมืองเป็นอย่างดี ผู้วิจัยได้พิจารณาความเกี่ยวข้องกับข้อมูลเชิงลึกด้วยการสอบถามเบื้องต้นและพิจารณาถึงการเป็นบุคคลแวดล้อมที่วันมูหะมัดนอร์ มะทาและบุคคลใกล้ชิดได้อ้างอิงถึงด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเขียนรายงานผลจากข้อมูลที่ได้รับจากการทำวิจัยเชิงคุณภาพในรูปแบบการพรรณนา รายกรณี โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา ใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ร่วมวิเคราะห์คำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ทำวิจัยรูปแบบการสัมภาษณ์เชิงลึกบุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยการถอดบทบันทึกเสียงจากบทสัมภาษณ์ และตรวจสอบเนื้อหาการสัมภาษณ์ทั้งหมดเปรียบเทียบกับกรอบการฟังเทปบันทึกซ้ำหลายรอบ และนำเนื้อหาที่ได้ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำลงในรายงานการวิจัย โดยจะรายงานเรียงตามข้อคำถาม ซึ่งมาจากแนวคิดของแต่ละบุคคล

นอกจากนี้ยังใช้วิธีการตีความ (Interpretation) ตามหลักจิตวิทยา (มองที่ความคิดคนเป็นหลัก) โดยในส่วนของการตีความนั้น จะใช้การตีความโดยยึดกรอบแนวคิด ทฤษฎีที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถค้นพบได้ว่าวันมูหะมัดนอร์ มะทาเกิดในตระกูลชนชั้นนำของสังคมมุสลิมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีบทบาทนำในสังคมทั้งด้านศาสนาและการเมือง ได้รับการศึกษาที่ติดจากสถาบันการศึกษาชั้นนำเช่น อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท การรับราชการเป็นครูสอนในวิทยาลัยครูสงขลาและมีทักษะในการสอนที่เข้าถึงและส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรมสังคมอย่างหลากหลายอย่างสม่ำเสมอ ทำให้วันมูหะมัดนอร์ มะทา เป็นที่รักของศิษย์และมีโอกาสคุ้นเคยกับนักการเมืองระดับประเทศเช่น ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ชวน หลีกภัย วีระ มุสิกพงศ์ เป็นต้น

ในการเลือกตั้ง พ.ศ. 2522 วันมูหะมัดนอร์ มะทาได้ตัดสินใจลาออกจากการเป็นข้าราชการครูวิทยาลัยครูสงขลาเพื่อลงรับสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกิจสังคม ซึ่งในการตัดสินใจครั้งนี้นับว่ากล้าหาญเพราะต้องแลกกับการสละอาชีพข้าราชการที่มีแนวโน้มก้าวหน้าและมีความมั่นคง แต่ด้วยความมุ่งมั่นและรับผิดชอบต่อสัญญาที่ได้รับปากไว้กับหัวหน้าพรรคกิจสังคมจึงตัดสินใจอย่างเด็ดเดี่ยว แม้ว่าจะได้รับการหวังติงจากสมาชิกในครอบครัว ซึ่งตรงกับหลักความเป็นผู้นำของ Tead (1935) ไว้ถึง 4 ข้อ จนในที่สุดได้รับเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 ของจังหวัด โดยในครั้งนั้นได้รับตำแหน่งผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมตามลำดับ ซึ่งเพิ่มประสบการณ์ทางการเมืองอย่างมาก แต่ในการเลือกตั้ง พ.ศ. 2526 ได้ตัดสินใจไม่ลงรับสมัครเลือกตั้งด้วยเหตุผลความไม่พร้อมทางเศรษฐกิจ โดยกลับเข้ารับราชการครูวิทยาลัยครูยะลา แต่ประชาชนยังเข้ามาขอช่วยในการแก้ปัญหาบ่อยครั้งจนทำให้การจัดสรรเวลาในการทำงานไม่ลงตัว ประกอบกับการสนับสนุนของประชาชนที่มีอย่างต่อเนื่องจึงได้ตัดสินใจเข้ารับการเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2529 พรรคประชาธิปัตย์ (วันมูหะมัดนอร์ มะทา, 2566) และได้รับเลือกตั้งเรื่อยมา ทั้ง พ.ศ. 2531 พรรคประชาชน พ.ศ. 2535/1 พ.ศ. 2535/2 พ.ศ. 2538 พ.ศ. 2539 พ.ศ. 2544 พรรคความหวังใหม่ พ.ศ. 2548 พรรคไทยรักไทย ก่อนจะถูกเพิกถอนสิทธิ์เลือกตั้ง 5 ปี จากกรณีเป็นกรรมการบริหารพรรคไทยรักไทยที่ถูกศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยยุบพรรคเมื่อ พ.ศ. 2550 และได้สมัครรับเลือกตั้งอีก 2 สมัย คือ พ.ศ. 2562 และ พ.ศ. 2566 พรรคประชาชาติ ตามลำดับ รวมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสิ้น 11 สมัย

ในช่วงที่อยู่ในเวทีการเมืองนั้น พ.ศ. 2535 ได้รับเลือกให้เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎรคนที่ 1 พ.ศ. 2537 เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2538 เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2539 ได้รับเลือกเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานรัฐสภา พ.ศ. 2544 เป็นรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงคมนาคม (สมัยที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2547 เป็นรองนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2547 เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 ได้รับเลือกเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานรัฐสภา (สมัยที่ 2) รวมบทบาทด้านบริหาร 6 ตำแหน่ง บทบาทด้านนิติบัญญัติ 3 ตำแหน่ง จากการศึกษาพบว่าในการเข้าสู่ตำแหน่งของวันมูหะมัดนอร์ มะทา นั้นได้รับการส่งเสริมจากการร่วมกลุ่มวะฮ์ดะฮ์ กลุ่มการเมืองในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งวันมูหะมัดนอร์ มะทา มีบทบาทนำเสมอมา ซึ่งกลุ่มวะฮ์ดะฮ์สามารถเอาชนะในการเลือกตั้งได้เป็นส่วนใหญ่ ทำให้การจัดตั้งรัฐบาลของพรรคการเมืองที่ได้สังกัดนั้นเปิดโอกาสให้ได้รับตำแหน่งสำคัญ (Uma, 2023) ประกอบกับการได้รับความไว้วางใจอย่างสูงจากบุคคลชั้นนำทางการเมืองอันได้แก่หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ในการชักชวนเข้าสู่เวทีการเมืองครั้งแรก พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ในการผลักดันสู่ตำแหน่งรองประธานสภาผู้แทนราษฎร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ที่สำคัญยิ่งคือประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานรัฐสภา เมื่อ พ.ศ. 2539 ซึ่งถือได้ว่าเป็นช่วงเวลาที่ยานาจทางการเมืองของวันมูหะมัดนอร์ มะทา เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร ในการแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยในช่วงที่ร่วมคณะรัฐมนตรีของพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตรนี้เป็นเวลาที่สามารถสร้างผลงาน ผลักดันนโยบายหลายประการต่อสังคมไทยและยังอานิสงค์ไปยังสังคมมุสลิม ซึ่งวันมูหะมัดนอร์ มะทา ดำรงสถานะเสมือนตัวแทนของประชาชนไทยมุสลิมในคณะรัฐมนตรีอีกด้วย (Daudmareyo, 2024) ต่อมาเมื่อเกิดรัฐประหารรัฐบาลพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตรโดยพลเอกสนธิ บุญยรัตกลิน พ.ศ. 2549 ประกอบกับการถูกเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง 5 ปี ทำให้บทบาทการเมืองอย่างเป็นทางการของวันมูหะมัดนอร์ มะทา ได้ชะงักลงไป หากแต่ได้แสดงบทบาทนำทางการเมืองในรูปแบบไม่เป็นทางการ ทั้งการเป็นนายกสมาคมมหาวิทยาลัยฟาฏอนี ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยอิสลามเอกชนแห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทย มีการพัฒนาหลายประการและมีความสัมพันธ์อันดีกับบรรดาประเทศในตะวันออกกลาง ซึ่งวันมูหะมัดนอร์ มะทา ในฐานะนายกสมาคมมหาวิทยาลัยได้แสดงบทบาทอย่างโดดเด่น และการให้คำปรึกษาทั้งทางการเมือง สังคม โดยตลอด ทำให้ความเป็นผู้นำของวันมูหะมัดนอร์ มะทา ไม่ถูกตัดขาดออกจากสังคมและสังคมยังนับถือเป็นผู้นำทางการเมือง (Chapakia, 2023) ซึ่งนำมาด้วยการจัดตั้งและดำรงเป็นหัวหน้าพรรคประชาชาติที่มีพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นฐานเสียงหลัก มีพันตำรวจเอกทวี สอดส่อง อดีตเลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ที่ได้รับความนิยมสูงจากประชาชนในพื้นที่เข้ามาเป็นเลขาธิการพรรคประชาชาติ (Yaworhasan, 2023) ซึ่งพรรคประชาชาติมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นส่วนใหญ่ทั้งการเลือกตั้ง พ.ศ. 2562 ด้วยจำนวน 6 ที่นั่งจาก 11 ที่นั่ง และการเลือกตั้ง พ.ศ. 2566 ด้วยจำนวน 7 ที่นั่งจาก 12 ที่นั่ง โดยทั้งสองการเลือกตั้งนั้นวันมูหะมัดนอร์ มะทา ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อทั้ง 2 ครั้ง (Baru, 2023) ถูกบันทึกว่าได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 11 สมัย เป็นบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งมากที่สุดในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และในประเด็นการจัดตั้งบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานรัฐสภาไม่ลงตัวระหว่างพรรคก้าวไกลและพรรคเพื่อไทย ทั้งสองพรรคการเมืองที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุดได้มีมติให้วันมูหะมัดนอร์ มะทา เป็นตัวเลือกในข้อสรุปด้วยดีดังกล่าว (Leewamoh, 2023) ตามมาด้วยการเสนอชื่อวันมูหะมัดนอร์ มะทา โดยพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ หัวหน้าพรรคก้าวไกลซึ่งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด ให้เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานรัฐสภา ซึ่งไม่มีบุคคลอื่นเสนอชื่อ จึงถือว่าได้รับเลือกจากที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้เป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานรัฐสภาเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ. 2566 ซึ่งถือเป็นการดำรงตำแหน่งประมุขฝ่ายนิติบัญญัติเป็นสมัยที่ 2 ซึ่งเหตุการณ์ทางการเมืองครั้งนี้เป็นหนึ่งเหตุการณ์ที่ได้ชี้ให้เห็นถึงบารมีและความเป็นผู้นำทางการเมืองของวันมูหะมัดนอร์ มะทา ได้ชัดเจนมากที่สุด

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ได้นำเอาทฤษฎีการเป็นผู้นำของ Tead (1935) เป็นทฤษฎีหลักในการวิเคราะห์ซึ่งพบว่า วันมูหะมัดนอร์ มะทา มีคุณสมบัติตรงถึงการเป็นผู้นำที่ดีดังที่นำเสนอไว้แทบทุกข้อ และมีตัวตนอยู่ในเส้นทางทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง ยาวนาน สม่าเสมอ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal)

ผลการวิจัยของมานะ สะมะแอ ที่ได้ศึกษาในปี พ.ศ. 2545 เรื่องบทบาททางการเมืองการดำรงตำแหน่งประธานรัฐสภาในปี พ.ศ. 2539-2543 ของวันมูหะมัดนอร์ มะทา ว่าเป็นนักการเมืองที่มีความเป็นสุภาพบุรุษ โอ้อ้อมอารี เป็นกันเอง รับผิดชอบต่อหน้าที่ ยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย ในขณะที่ผลการวิจัยของระดังหิน ระบู่ว่าวันมูหะมัดนอร์ มะทาเป็นนักการเมืองที่มีบทบาทในการสื่อสารทางการเมืองที่ดี มีผู้นิยมรับสังคมเชื่อว่าเป็นผู้ที่เคร่งครัดในแนวทางศาสนาอิสลาม มีความยุติธรรม

การวิจัยนี้พบว่าการดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานรัฐสภา ใน พ.ศ. 2539 – 2543 เป็นจุดสำคัญที่ทำให้วันมูหะมัดนอร์ มะทา มีบทบาททางการเมืองไทยในฐานะผู้นำทางการเมืองขึ้น ด้วยการระยะเวลาการดำรงตำแหน่งที่ยาวนานต่อเนื่อง การเปลี่ยนผ่านทางการเมืองไทยที่สำคัญคือการบังคับใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 อันถือเป็นรัฐธรรมนูญที่ประชาชนมีส่วนร่วมสำคัญ โดยที่วันมูหะมัดนอร์ มะทาอยู่ในตำแหน่งประมุขฝ่ายนิติบัญญัติซึ่งแสดงบทบาทโดดเด่นมากในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งแสดงออกในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาองค์กรรัฐสภา และการต่างประเทศ จนเป็นที่ยอมรับทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ สำหรับแนวทางในการดำเนินนโยบายสาธารณะของวันมูหะมัดนอร์ มะทานั้น อาจสรุปได้ว่ามีหลักคิดที่สอดคล้องและตรงกับหลักการศาสนาอิสลามสนับสนุนและส่งเสริมที่แสดงออกถึงการเป็นอิสลามานูวัตร์ (Islamization) และแนวคิดมะกอสิด อันเป็นตัวกำหนดทิศทางการเมืองที่แสดงออกมาให้ถูกต้องและไม่ปฏิบัติตนให้ผิดกับหลักการศาสนาอิสลาม มีผลมาจากการหล่อหลอมและกลมเกลียวจากประสบการณ์ในแต่ละช่วงวัย ประกอบกับการมีฐานการเมืองที่อยู่ในพื้นที่ที่มีมุสลิมเป็นชนส่วนใหญ่ ซึ่งมีความสำคัญในทางการเมืองมาก และยังพบว่ามี ความหวังจากประชาชนถึงบทบาทของวันมูหะมัดนอร์ มะทาในการเป็นตัวแทนกลุ่มชาวมุสลิมในประเทศไทย จึงเห็นได้อย่างชัดเจนว่าในแต่ละผลงานและการผลักดันนโยบายสาธารณะทั้งหลายนั้นล้วนแล้วแต่ตรงกับหลักการศาสนาอิสลามแทบทั้งสิ้น ทั้งในเรื่องของ

(1) การผลักดันให้เกิด เช่นธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย การอนุญาตให้สตรีมุสลิมไทยสามารถใส่ฮิญาบในการทำเอกสารทางราชการได้ การจัดพื้นที่สำหรับการปฏิบัติศาสนกิจของมุสลิม การทำป้ายนำทางไปยังมัสยิดบนเส้นทางหลวงทั่วประเทศ การส่งเสริมศักยภาพและกำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสมแก่ครูผู้สอนศาสนาอิสลามในประเทศไทย เป็นต้น

(2) ผลักดันมิให้เกิด เช่นการแสดงจุดยืนไม่เห็นด้วยต่อนโยบายสมรสเพศเดียวกัน การแสดงจุดยืนไม่เห็นด้วยกับนโยบายที่เอื้อต่อการผลิตสุราเสรี การแสดงจุดยืนไม่เห็นด้วยกับนโยบายกัญชาเสรี การแสดงการต่อต้านต่อยาเสพติด การแสดงจุดยืนไม่เห็นด้วยกับนโยบายพนันเสรี การแสดงจุดยืนไม่เห็นด้วยกับนโยบายให้อาชีพให้บริการทางเพศถูกกฎหมาย เป็นต้น

และด้วยการแสดงออกในการดำเนินการในนโยบายสาธารณะทั้งหลายนี้เองก็สามารถเป็นอีกเหตุผลที่ทำให้การมีของวันมูหะมัดนอร์ มะทาเพิ่มมากขึ้น

สรุป

ผู้วิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งเสริมทำให้วันมูหะมัดนอร์ มะทาได้เข้ามามีบทบาทเป็นผู้นำทางการเมืองและสามารถรักษาสถานะของการเป็นผู้นำทางการเมืองได้อย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งเป็น 2 ปัจจัยคือ (1) ปัจจัยภายใน เช่น เกิดจากตระกูลชนชั้นนำในพื้นที่ การได้รับการศึกษาที่ดี มีความเป็นผู้นำตั้งแต่ยังเยาว์วัย มีคุณธรรม

จริยธรรม ยึดมั่นในหลักการศาสนา มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดี อุดมการณ์ที่สอดคล้องกับค่านิยมคนส่วนใหญ่ ในสังคมที่ตนอาศัยอยู่ ให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบ (อะมานะห์) ทักษะความสามารถ ให้คุณค่ากับความ ยุติธรรม การศึกษา การพัฒนา มีทักษะการสื่อสารที่ยอดเยี่ยม มีวิธีการทำงานที่พร้อมในทางการเมือง มีการ ตัดสินใจที่กล้าหาญ เด็ดขาด มีจุดยืนที่มั่นคง มีผลงานในระดับพื้นที่ ระดับประเทศ ระดับนานาชาติ ที่ได้รับ การยอมรับ มีตำแหน่งทางการเมืองอย่างเป็นทางการอย่างต่อเนื่อง มีตำแหน่งทางสังคม มีตำแหน่งในเวที นานาชาติ (2) ปัจจัยภายนอก ได้แก่ กลุ่มวะฮ์ดะห์ มีบุคคลอุปถัมภ์สำคัญในการทำงานการเมืองคือ หม่อม ราชวงศ์ศีกฤทธิ ปราโมช พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร (ซึ่งทั้ง 3 คนล้วนแต่ได้ดำรง ตำแหน่งนายกรัฐมนตรีทั้งสิ้น) มีบารมีที่สง่า มีทุนที่เพียงพอ อยู่ในช่วงเวลาโอกาสที่เหมาะสม และเมื่อปัจจัย หลักทั้ง 2 ปัจจัยนี้เกื้อหนุนกัน ทำให้เกิดเป็นพลังทางการเมืองที่เอื้อต่อการสั่งสมบารมี ประชาชนศรัทธา มีความภาคภูมิใจที่ได้เกี่ยวข้องหรือรู้จัก และมีความต่อเนื่องในเส้นทางการเมือง

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การเป็นผู้นำทางการเมืองของประชากรที่เป็นชนส่วนน้อยของสังคมนั้นจำต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน มาประกอบเสริมกันจนทำให้เกิดเป็นจุดเด่น อันเป็นส่วนที่สังคมต้องการในขณะนั้น ในขณะเดียวกันในการเข้า สู่อำนาจทางการเมืองและการอยู่ในระบบการเมืองในระบอบประชาธิปไตยนั้นย่อมอาศัยความชอบธรรมทาง การเมืองตลอดจนผลสัมฤทธิ์ในการใช้อำนาจเป็นฐาน การวิจัยนี้จะเห็นได้ว่าวันมูหะมัดนอร์ มะทาที่เป็นชาว ไทยมุสลิมอันถือเป็นชนส่วนน้อยของประเทศได้ก้าวมาเป็นผู้นำทางการเมืองไทยด้วยการเกิดในตระกูลชนชั้น นานในสังคมที่อาศัยอยู่ มีการศึกษาที่ดี มีผลงานจากความตั้งใจในการทำงานจนได้รับโอกาสที่ดี ได้รับการ ยอมรับและนิยมจากประชาชนทำให้สามารถชนะการเลือกตั้งมาทุกครั้งก่อให้เกิดเป็นความต่อเนื่องอันชอบ ธรรมทางการเมือง นอกจากนี้แล้วจากบุคลิกภาพที่สุภาพ สุภาพ มีความเป็นผู้นำ รักษาสัจจะ จึงได้รับความ ไว้วางใจอย่างสูงจากผู้นำทางการเมืองระดับสูงร่วมสมัยให้ได้รับตำแหน่งสำคัญในการบริหารราชการแผ่นดิน ด้วย ทั้งนี้ในการทำงานทางการเมืองนั้นวันมูหะมัดนอร์ มะทาได้พิสูจน์ให้เห็นถึงความมานะ เอาใจจริงเอาใจ จงจนเกิดผลงานเด่นเช่นบทบาทการเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมในการควบคุมการก่อสร้างท่าอากาศยาน สุวรรณภูมิที่ค้ำคามายาวนานจนแล้วเสร็จ บทบาทการเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการ ปราปรามยาเสพติดจนเกิดสัมฤทธิ์ผล บทบาทการเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการยอมรับ การมี จุดยืนทางการเมืองที่มั่นคงในหลักการประชาธิปไตย แม้ว่าตลอดสถานการณ์ทางการเมืองไทยจะมีความผัน พ่วนในเสถียรภาพประชาธิปไตย ก็ทำให้เป็นฐานหลักในการดำเนินงานทางการเมืองจนได้รับการยกย่องเชื่อมั่น มีบารมีโดยสังเกตจากการยอมรับต่อวันมูหะมัดนอร์ มะทาจากแกนนำพรรคการเมืองที่ได้รับเลือกตั้งมากที่สุด 2 อันดับแรกนำมาซึ่งได้รับการเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธานสภาผู้แทนราษฎร ใน พ.ศ. 2566 โดยไม่มีคู่ แข่งขัน ดังนั้นการจะเป็นผู้นำทางการเมืองนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการทั้งภายใน ภายนอก ตลอดจน โอกาสทางการเมืองอันจะเกื้อหนุนให้เกิดเป็นพลังทางการเมืองที่ผลักดันให้บุคคลนั้นมียุทธศาสตร์เป็นผู้นำทาง การเมืองได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษา วิเคราะห์ให้รอบด้านในการประกอบข้อมูลในหัวข้ออื่น ๆ มากขึ้น
2. การวิจัยครั้งต่อไปจะมีความน่าสนใจเพิ่มขึ้น หากได้รับข้อมูลจากบุคคลที่มีความคิดเห็นตรงกันข้าม และเป็นคู่แข่งทางการเมืองอย่างต่อเนื่องของวันมูหะมัดนอร์ มะทา มาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

3. การวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยอาจจะศึกษาถึงผลของนโยบายที่วันมูหะมัดนอร์ มะทาได้ผลักดันและดำเนินการว่ามีผลสัมฤทธิ์อย่างไร รูปแบบใด มีความยั่งยืนและสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคมอย่างไร ก็จะทำให้งานวิจัยนั้นมีประโยชน์ และนำมาพิจารณาถึงกระบวนการนโยบายสาธารณะได้อย่างน่าสนใจ

เอกสารอ้างอิง

- พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี. (2500, 24 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 74 ตอนที่ 80, หน้า 1376-1379.
- พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี. (2513). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 93 ตอนที่ 119, หน้า 4.
- พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี. (2513). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 93 ตอนที่ 119, หน้า 5.
- พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี. (2533). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 107 ตอนที่ 250, หน้า 5.
- พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี. (2535). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 109 ตอนที่ 103, หน้า 2.
- พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี. (2540). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 114 ตอนพิเศษ 107 ง, หน้า 1.
- พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี. (2549). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 123 ตอนที่ 106, หน้า 2.
- พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี. (2550). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 124 ตอนพิเศษที่ 101 ง, หน้า 135.
- พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี. (2562). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 136 ตอนพิเศษที่ 176 ง, หน้า 2.
- พระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี. (2566). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 140 ตอนพิเศษ 161 ง, หน้า 1.
- ยศ สันตสมบัติ. (2533). *อำนาจ บุคลิกภาพและผู้นำทางการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: ไทยคดีศึกษา.
- ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. (2528). *การเมืองมนุษย์: รัฐศาสตร์สวนกระแส*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.
- สมศรี สุขมลันท์. (2541). *สารคดีชีวประวัติสมศรี สุขมลันท์*. พิมพ์ครั้งที่ 2 .กรุงเทพฯ: สารคดี.
- สมใจ ลักษณะ. (2542). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- สมคิด เพ็งอุดม. (2535). *การศึกษาบทบาทพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาชุมชนตามทัศนะของพระสงฆ์และเจ้าหน้าที่กระทรวงระดับตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Baru, W. (2023, November 16). *Personal communication*. Personal interview.
- Chapakia, I. (2023, October 17). *Personal communication*. Personal interview.
- Daudmareyo, T. (2024, March 24). *Personal communication*. Personal interview.
- Leewamoh, K. (2023, November 16). *Personal communication*. Personal interview.
- Pakeerut, W. (1999). khōkhwām khit phūnthān kīeokap sanyā thāng pokkhrōng nai rabop kotmāi Yoēraman. *Nitisat Journal*, 29(2), 267-276.
- Tead, O. (1935). *The art of leadership*. (7th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Uma, N. (2023, September 23). *Personal communication*. Personal interview.
- Yaworhasan, K. (2023, August 9). *Personal communication*. Personal interview.